

Lähtettäjä / Avsändare
 SUOMEN RIISTAKESKUS
 Sompiontie 1
 00730 HELSINKI
 029 431 2001

PÄÄTÖS

Pvm Nro
 19.03.2024 2024-1-000-31972-1

Vastaanottaja / Mottagare
 XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX
 XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX
 XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX
 XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX

POIKKEUSLUPA RIISTANISÄKKÄILLE

Hakija XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX

HAKEMUS

Hakija on hakenut poikkeuslupaa seuraavasti:

Haettava lupa voimassa 1 vuotta

Eläinlaji ja lupamäärä:

ilves

1 kpl

Eläinlaji ja haettu lupa-aika:

ilves

9.3.2024 - 29.3.2024

Hakemusalue:

Pinta-ala

95000 ha

Alueen sanallinen
 määrittely

Tervolan kunnan Palojärven paliskunnan alue ja
 Rovaniemen kaupungissa Muurola -
 Aavasaksatien eteläpuolinen Palojärven
 paliskuntaan kuuluva alue.

Poikkeusperusteet:

ILVES

Haen poikkeuslupaa ML 41 a §:n 1 momentin mukaisesti:

-porotaloudelle aiheutuvan erityisen merkittävän vahingon ehkäisemiseksi

Kielletyt menetelmät:

- Haen lupaa poiketa metsästyslain 32 §:ssä säädetyistä moottorikäyttöisten kulkuneuvojen käytön rajoituksista seuraavasti:

Moottorikelkan käyttö tarpeellinen pyydettävän ilveksen seuraamisessa.

- Haen lupaa poiketa metsästyslain 33 §:ssä säädetyistä pyyntivälineitä ja pyyntimenetelmiä koskevista kielloista seuraavasti:

Keinovalon käyttö tarpeellinen turvallisuuden vuoksi.

- Haen lupaa poiketa metsästyslain 35 §:ssä säädetyistä metsästysaseen kuljettamista koskevista säännöksistä seuraavasti:

Moottorikelkalla liikkuvalla pyytäjällä tulee olla oikeus kuljettaa mukanaan metsästysasetta.

- Haen lupaa poiketa metsästyslain 51 §:n 1 momentissa säädetyistä koiran kiinnipitovelvollisuudesta seuraavasti:

Maaliskuu on koirien kiinnipitoaikaa. Ilveksen pyynnissä koira on välttämätön pyynnin tehokkuuden vuoksi.

Hakemuksen perustelut

Syy siitä, miksi mm. kielletyt pyyntivälineet ja pyyntimenetelmät ovat tarpeen:

- ilves: Talviolosuhteet vaativat moottorikelkan käyttöä ja metsästysaseen tulee olla nopeasti käytettävissä tilanteen niin vaatiessa. Keinovalon käyttö on turvallisuuskysymys hämäränä/pimeänä aikana pyydetäessä. Koiran käyttö on tarpeellista pyynnin tehokkuuden vuoksi sekä pyydetävän eläimen kärsimysten minimoimiseksi.

Selvitys hakemuksen perusteena olevasta vahingosta tai muusta perusteesta

Vahingon suuruus:

- ilves: 15000 €

Selvitys vahingosta:

- ilves: Alueella olevat ilvekset ovat tappaneet useita poroja, ja tappavat jatkuvasti lisää. Löytymättä on huomattava määrä raatoja.

Keino tai toimenpide:

- ilves: Etsintää ja paimennusta harjoitettu, poroja viety alueelta pois.

Toimenpiteen vaikutukset:

- ilves: Pois viedy porot säästyneet tuhoilta. Alueella vieläkin huomattava määrä poroja laiduntamassa.

Poikkeusluvan kohteena olevan eläinlajin kannan tila ja käyttäytyminen alueella:

Yksilömäärä:

- ilves: 5

Kuvaus käyttäytymisestä:

- ilves: Talven aikana paliskunnan eteläosissa havaintoja jopa kymmenestä eri yksilöstä, joista osa kulkee Kemijoen yli Narkaus paliskunnan alueella, lisäksi liikettä on Tornion suunnalta.

Välitoimenpiteet

11.3.2024 Tietopyyntö, Sähköposti

Suomen riistakeskus on pyytänyt Tervolan maaseutuelinkeinoviranomaiselta tietoja hakemusalueelta vastaanottamistaan ilmoituksista ja tiedoista koskien ilveksen aiheuttamia porovahinkoja.

11.3.2024 Vastaus, Sähköposti

Maaseutuelinkeinoviranomainen on toimittanut pyydettyt tiedot.

14.3.2024 Muu, Puhelin

Hakija on puhelimesta kertonut, että poronhoitoalueen ulkopuolelta Keminmaan puolelta on löytynyt yksi ilveksen tappama poro.

18.3.2024 Muu, Puhelin

Hakijalta on kysytty, onko viikonlopun aikana löytynyt lisää vahinkoja, koska ne eivät vielä riistavahinkorekisterissä näkyisi. Hakija kertoi, että lisävahinkoja ei ole löytynyt. Hakija kertoi puhelussa, että Keminmaan puolelta löytynyt poro oli kilometrin verran Keminmaan puolella, eli kilometrin verran poronhoitoalueen ulkopuolella.

PÄÄTÖS

Suomen riistakeskus on päättänyt hylätä hakemuksen.

Päätöksen perustelut

Keskeiset sovelletut säännökset

Ilves on aina rauhoitettu metsästyslain (615/1993) 37 §:n 3 momentin perusteella. Rauhoituksesta voidaan poiketa Suomen riistakeskuksen luvalla metsästyslain 41 §:n 1 momentin nojalla 41 a §:ssä säädetyin edellytyksin, jos muuta tyydyttävää ratkaisua ei ole eikä päätös haittaa lajin suotuisan suojelutason säilyttämistä tai sen saavuttamista lajin luontaisella levinneisyysalueella

- 1) luonnonvaraisen eläimistön tai kasviston säilyttämiseksi;
- 2) viljelmille, karjankasvatukselle, metsätaloudelle, kalataloudelle, porotaloudelle, vesistölle tai muulle omaisuudelle aiheutuvan erityisen merkittävän vahingon ehkäisemiseksi;
- 3) kansanterveyden, yleisen turvallisuuden tai muun erittäin tärkeän yleisen edun kannalta pakottavista syistä, mukaan lukien taloudelliset ja sosiaaliset syyt, sekä jos poikkeamisesta on ensisijaisen merkittävää hyötyä ympäristölle; tai
- 4) näiden lajien tutkimus-, koulutus-, uudelleensijoittamis- ja istuttamistarkoituksessa taikka eläintautien ehkäisemiseksi.

Metsästyslain 41 a §:n 3 momentin mukaan ilvestä koskeva poikkeuslupa voidaan myöntää myös tarkoin valvotuissa oloissa valikoiden ja rajoitetusti tiettyjen yksilöiden pyydystämiseksi tai tappamiseksi.

Suomen riistakeskus voi 41 a §:n 1 momentissa, 41 b §:n 1 momentissa sekä 41 c §:ssä tarkoitetuissa tapauksissa myöntää luvan myös poiketa 32 §:ssä säädetyistä moottorikäyttöisten kulkuneuvojen käytön rajoituksista, 33 §:ssä säädetyistä pyyntivälineitä ja pyyntimenetelmiä koskevista kielloista, 34 §:n nojalla annetun valtioneuvoston asetuksen säännöksistä ja 35 §:ssä säädetyistä metsästysaseen kuljettamista koskevista säännöksistä sekä 51 §:n 1 momentissa säädetyistä koiran kiinnipitovelvollisuudesta.

Metsästyslain 41 a §:n 2 momentin mukaan saaliiksi saatu ilves kuuluu valtiolle ja se on toimitettava riistaeläinten tutkimusta tekeväälle tutkimuslaitokselle. Tutkimuslaitoksen tulee hävittää riistaeläin, luovuttaa se yleishyödylliseen tarkoitukseen tai myydä valtion lukuun.

Metsästyslaissa säädetyistä poikkeusluvista annetun valtioneuvoston asetuksen (452/2013) 1 §:ssä säädetään poikkeusluvan hakemisesta, 2 §:ssä poikkeusluvan edellytysten arvioinnista, 4 §:ssä riistaeläintä koskevan poikkeusluvan myöntämisestä ja lupamääräyksistä, 5 §:ssä poikkeusluvan voimassaoloajasta sekä 7 §:ssä poikkeuslupaan liittyvästä saaliin ilmoittamisvelvollisuudesta.

Metsästyslaissa säädetyistä poikkeusluvista annetun valtioneuvoston asetuksen 2 §:n mukaan Suomen riistakeskuksen on metsästyslain 41 a §:n 1 momentin 1-3 kohdassa säädettyä luvan myöntämisedellytyksiä arvioidessaan selvítettävä:

- 1) poikkeusluvan kohteena olevan riistaeläinlajin kanta tai kannan tila haetulla poikkeuslupa- alueella, maakunnassa sekä koko valtakunnassa;
- 2) poikkeusluvan kohteena olevan riistaeläinlajin yksilön käyttäytyminen haetulla poikkeuslupa-alueella;
- 3) tarvittaessa viranomaisten, julkisia hallintotehtäviä hoitavien organisaatioiden ja tutkimuslaitosten tiedot, jotka liittyvät poikkeusluvan hakuperusteeseen;
- 4) toimenpiteet, jotka poikkeusluvan sijasta voitaisiin toteuttaa. Suomen

riistakeskuksen on kirjattava selvityksen keskeiset tulokset poikkeuslupapäätökseen.

Metsästyslaissa säädetyistä poikkeusluvista annetun valtioneuvoston asetuksen 4 §:n mukaan poikkeuslupa myönnetään vain sille rajatulle alueelle, jolla metsästyslain 41 a §:ssä säädetyt poikkeusluvan myöntämisedellytykset täyttyvät.

Metsästyslain 41 a §:n 1 momentin perusteella myönnettyssä ilvestä koskevassa poikkeusluvassa on määrättävä, että pyyntiin osallistuvien henkilöiden nimet on ilmoitettava alueen poliisilaitokselle ennen pyyntiin ryhtymistä ja että jokaisesta pyyntiin lähdöstä ja pyyntialueesta on etukäteen ilmoitettava poliisilaitokselle. Jos pyynti tapahtuu rajavyöhykkeellä tai sen läheisyydessä, pyyntiin lähdöstä ja pyyntialueesta on ilmoitettava myös rajavartiolaitokselle.

Lisäksi asetuksen 5 §:ssä säädetään, että poikkeuslupa voidaan myöntää korkeintaan 21 vuorokauden ajaksi.

Metsästyslaissa säädetyistä poikkeusluvista annetun valtioneuvoston asetuksen 7 §:n mukaan poikkeusluvan saajan on ilmoitettava Suomen riistakeskukselle ja poliisille ahman, ilveksen, karhun, saukon ja suden pyynnin tuloksesta ensimmäisenä arkipäivänä siitä, kun poikkeusluvassa tarkoitettu riistaeläin on tullut pyydystetyksi taikka, jos riistaeläin on jäänyt pyydystämättä, poikkeusluvan voimassaolon päättymisestä. Ilmoituksessa on mainittava pyydystettyjen eläinten määrä ja pyyntipaikan koordinaatit. Nisäkkäiden osalta on ilmoitettava myös pyyntiajankohta ja sukupuoli. Lisäksi metsästyslain 38 b §:n mukaan on saalisrekisteriin ilmoitettava metsästäjän nimi ja metsästäjännumero.

Metsästyslain 41 §:n 5 momentin mukaan poikkeuslupien nojalla pyydetävän saaliin vuotuista määrää voidaan rajoittaa. Asianomaisesta rajoittamisesta säädetään tarkemmin poikkeusluvalla sallittavasta ilveksen metsästyksestä metsästysvuonna 2023–2024 annetussa maa- ja metsätalousministeriön asetuksessa (917/2023). Asetus on voimassa 17.8.2023–31.7.2024.

Poikkeusluvalla sallittavasta ilveksen metsästyksestä metsästysvuonna 2023-2024 annetussa maa- ja metsätalousministeriön asetuksessa ei ole annettu suurinta sallittua saalismäärärajoitusta ilveksen metsästyksen koskien metsästyslain 41 a §:n 1 momentin perusteella myönnettäviä poikkeuslupia. Näin ollen Suomen riistakeskus voi myöntää poikkeuslupia mm. erityisen merkittävien porovahinkojen estämiseksi tai muissa EU:n luontodirektiivin mahdollistamissa tilanteissa. Tapauskohtaisesti on kuitenkin harkittava ennen päätöksen tekemistä, onko muuta tyydyttävää ratkaisua ja haittaako metsästyksen suotuisan suojelun tason säilyttämistä tai sen saavuttamista.

Lisäksi maa- ja metsätalousministeriö on linjannut ilveskannan hoitoa Suomen ilveskannan hoitosuunnitelmassa. Ilveskannan hoitosuunnitelma on vahvistettu 15.10.2021.

SUOTUIZA SUOJELUTASO

Poikkeusluvalla sallittavasta ilveksen metsästyksestä metsästysvuonna

2023-2024 annetun maa- ja metsätalousministeriön asetuksen 1 §:ssä säädetään metsästyslain 41 a §:n 3 momentissa tarkoitettujen poikkeuslupien perusteella saaliiksi saatujen ilvesyksilöiden suurin sallittu määrä. Aomäärä saa olla enintään 320 yksilöä poronhoitoalueen ulkopuolella. Poronhoitoalueella saalismäärää ei rajoiteta.

Edellä tarkoitettu asetus annetaan vuosittain. Asetuksen perustana on kulloinkin Luonnonvarakeskuksen antamat ilvestä koskevat kantatiedot. Näin ollen asetuksen nojalla sallittavan pyynnin osalta on otettu huomioon se, että mahdollisesti myönnettävien poikkeuslupien nojalla tapahtuva pyynti ja saatu saalis asetettujen ylärajojen puitteissa ei vaaranna poikkeamisen kohteena olevan lajin suotuisaa suojelun tasoa tai sen saavuttamista.

Poikkeusluvilla sallittavasta ilveksen metsästyksestä metsästysvuonna 2023-2024 annetun maa- ja metsätalousministeriön asetukseen liittyvässä muistiossa (Dnro VN/17577/2023) todetaan, että asetuksessa ei ole asetettu poronhoitoalueelle kiintiötä. Poronhoitoalueella verotus perustuu porovahinkojen mahdollisimman tehokkaaseen vähentämiseen. Ilveksen poroelinkeinolle aiheuttamat vahingot ovat edelleen huomattavat.

Unionin tuomioistuimen asiassa (koski sutta) C-342/05 (komissio v. Suomi) 14.6.2007 antaman tuomion 29 kohdan mukaan ei ole suljettu pois, että vähäisen yksilömäärän tappaminen ei vaikuta luontodirektiivin 16 artiklan 1 kohdassa tarkoitettuun tavoitteeseen, joka on susikantojen suotuisan suojelun tason säilyttäminen niiden luontaisella levinneisyysalueella. Tuomion mukaan tällainen vähäinen poikkeus on asianomaisen lajin kannalta neutraali (ks. myös korkeimman hallinto-oikeuden ratkaisu taltionumero 1723, 28.5.2014).

Luonnonvarakeskus seuraa Suomessa ilveksen suojelun tasoa luontodirektiivin 11 artiklassa edellytetyllä tavalla. Suomessa ilves on aina rauhoitettu. Suomen 2019 EU:n komissiolle toimittamassa kansallisessa luontodirektiivin 17 artiklan mukaisessa lajiarvioinnissa 2013-2018 ilves arvioitiin levinneisyytensä ja populaatiokoon perusteella olevan suotuisan suojelun tasolla. Myös edellisessä arvioinnissa ajanjaksolla 2007-2012 ilves oli suotuisalla suojelun tasolla. Ilves ei ole myöskään uhanalainen laji Suomessa ns. punaisen kirjan IUCN-luokittelun mukaisesti (Suomen lajien uhanalaisuus - Punainen kirja 2019). Suomen suurpetokantojen hoito perustuu hoitosuunnitelmiin, jotka on valmisteltu ottaen huomioon EU:n luontodirektiivin ja perustuslain sekä muun lainsäädännön vaatimukset ja yhteen sovittamalla paikallisen väestön näkökulmia. Suomen ilveskannan hoitosuunnitelmassa todetaan (vahvistettu 15.10.2021), että poronhoitoalueella tavoitteena on ilveksen aiheuttamien vahinkojen vähentäminen vahinkoperusteisilla ja kannanhoidollisilla poikkeusluvilla.

Kannanhoidosuunnitelmalla ja maa- ja metsätalousministeriön vuosittain asetuksella vahvistettavalla metsästettäväksi sallittujen yksilöiden enimmäismäärällä voidaan taata se, että yksittäisten poikkeuslupien vuosittainen yhteisvaikutus ei haittaa lajin kannan suotuisan suojelun tason säilyttämistä kannan luontaisella levinneisyysalueella. Kannanhoidollisen metsästyksen enimmäismäärä pohjautuu ajantasaisiin tieteellisiin selvityksiin ja populaatiomallin laskelmiin. Luonnonvarakeskuksen laatima populaatiomalli tuottaa nimenomaan ennusteen ilveskannan kehityksestä havaitun kannankehityksen ja verotusmäärien perusteella. Käytetty malli on antanut hyvät lähtökohdat analysoida Suomen ilvesten kannankehityksen

viimeisen viidentoista vuoden aikaisia vaiheita.

Vahinkoperusteisilla poikkeusluvilla on metsästetty viimeisen kymmenen metsästysvuoden aikana 6-30 ilvestä/metsästysvuosi. Ilveskanta on vaihdellut edellä mainitulla aikavälillä siten, että vuotta vanhempia ilveksiä on ollut noin kahdentuhannen ja vajaan kolmentuhannen välillä. Suhteutettuna vahinkoperusteisilla poikkeusluvilla saatua saalista ilvesten kokonaismäärään Suomessa, voidaan todeta, että pyynti ei haittaa suotuisan suojelutason säilyttämistä.

Pohjois-Suomen hallinto-oikeus on todennut päätöksessään (2066/2023, annettu 7.12.2023), että poikkeusluvut eivät ole vaikuttaneet ilveksen suojelun tasoon, vaikka poronhoitoalueella yksittäisen poikkeusluvan vaikutukset voivat olla suuremmat useista poikkeusluvista ja ilvesten vähäisestä määrästä johtuen. Ratkaisun mukaan, kyseessä olevana metsästysvuonna poronhoitoalueella tapettujen ilvesten määrä ei ole poikennut aikaisempien vuosien määristä. Kun otetaan huomioon, mitä edellä on todettu Suomen ilveskannasta ja sen kehityksestä, ilveksen suotuisan suojelun tason ei voida katsoa olleen poikkeusluvassa myönnetyn yhden ilveksen tappamisen vuoksi uhattuna.

Edellä olevasta yhteenvedosta todettakoon, että maa- ja metsätalousministeriö tarkastelee vuosittain Suomen ilveskannan tilaa ilveksen metsästykseen antamansa asetuksen yhteydessä. Tämä mahdollistaa nopean reagoinnin, mikäli ilveskannan tilassa tapahtuisi odottamattomia muutoksia. Ilveskannan tila on Suomessa suotuisa. Lisäksi tämä päätös koskee yksittäistä eläintä, mikä on tuomioistuinten ratkaisujen mukainen vähäinen poikkeus ja asianomaisen lajin kannalta neutraali. Lisäksi on huomiotava, että Suomen riistakeskus ei ole myöntänyt metsästysvuodelle 2023-2024 kannanhoidollisia poikkeuslupia Lapin poronhoitoalueelle. Lapista on metsästetty seitsemän ilvestä vahinkoperusteisten poikkeuslupien nojalla kuluva metsästysvuoden aikana. Suomen riistakeskuksen tiedossa on lisäksi kaksi muutoin kuollutta tai lopetettua ilvestä Lapin poronhoitoalueen puolelta.

Suomen riistakeskus katsoo, että vaikka tällä päätöksellä olisi sallittu ilveksen tappaminen, se ei olisi haitannut suotuisan suojelutason säilyttämistä lajin luontaisella levinneisyysalueella.

POIKKEUSLUVAN KOHTEENA OLEVAN RIISTAELÄINLAJIN KANTA HAETULLA POIKKEUSLUPA-ALUEELLA, MAAKUNNASSA SEKÄ KOKO VALTAKUNNASSA

Luonnonvarakeskuksen viimeisimmän arvion mukaan (Ilveskanta Suomessa 2023, Luonnonvara- ja biotalouden tutkimus 65/2023) Suomessa oli vuotta vanhempia ilveksiä ennen metsästyskautta 2023–2024 yhteensä 2390–2575 yksilöä, joista 50–75 yksilöä poronhoitoalueella ja 2340–2500 yksilöä muualla Suomessa. Ilvespentueita arvioitiin olleen 438–468 vuonna 2022.

Luonnonvarakeskuksen arvion mukaan Suomen riistakeskus Lapin toiminta-alueella vuotta vanhempia ilveksiä oli 35-45 yksilöä ennen metsästyskautta 2023-2024, joista poronhoitoalueella oli 15-20 yksilöä. Arvioitu pentueiden määrä vuonna 2022 oli samaisella alueella 5-6, joista poronhoitoalueella sijaitsevien osuus oli 1-2 pentuetta.

Hakemuksen mukaan: "Talven aikana paliskunnan eteläosissa havaintoja jopa kymmenestä eri yksilöstä, joista osa kulkee Kemijoen yli Narkaus paliskunnan alueella, lisäksi liikettä on Tornion suunnalta." Hakemusalueen ilvesten yksilömääräksi hakija on arvioinut viisi ilvestä.

POIKKEUSLUVAN KOHTEENA OLEVAN RIISTAELÄINLAJIN KÄYTTÄYTYMINEN HAETULLA POIKKEUSLUPA-ALUEELLA

Hakemuksen mukaan alueella olevat ilvekkeet ovat tappaneet useita poroja, ja tappavat jatkuvasti lisää. Löytymättä on huomattava määrä raatoja.

Riistavahinkorekisterin ja maaseutuviranomaisen tietojen mukaan hakemusalueelta on löytynyt viisi ilveksen tappamaksi ilmoitettua poroa. Arvioidut tappopäivämäärät ovat 9.2.2024-28.2.2024 väliseltä ajalta.

VIRANOMAISTEN, JULKISIA HALLINTOTEHTÄVIÄ HOITAVIEN ORGANISAATIOIDEN JA TUTKIMUSLAITOSTEN TIEDOT, JOTKA LIITTYVÄT POIKKEUSLUVAN HAKUPERUSTEESSEN

Riistavahinkorekisterin ja maaseutuviranomaisen tietojen mukaan hakemusalueelta on löytynyt viisi ilveksen tappamaksi ilmoitettua poroa. Arvioidut tappopäivämäärät ovat 9.2.2024-28.2.2024 väliseltä ajalta.

TOIMENPITEET, JOTKA POIKKEUSLUVAN SIJASTA VOITAIISIIN TOTEUTTAA (MUUN TYYDYTTÄVÄN RATKAISUN KÄYTTÖ)

Hakijan mukaan: "etsintää ja paimennusta harjoitettu, poroja viety alueelta pois." mutta siitä huolimatta "Alueella olevat ilvekkeet ovat tappaneet useita poroja, ja tappavat jatkuvasti lisää. Löytymättä on huomattava määrä raatoja. Pois viedy porot säästyneet tuhoilta. Alueella vieläkin huomattava määrä poroja laiduntamassa."

ARVIO ILVEKSEN AIHEUTTAMISTA TULEVISTA VAHINGOISTA JA SYYT HAKEMUKSEN HYLKÄÄMISEEN

Hakemus on tullut Suomen riistakeskuksen käsiteltäväksi 7.3.2024. Hakijalla on tällöin ollut voimassaoleva metsästyslain 41 a §:n mukainen poikkeuslupa ilveksen tappamiseen porotaloudelle aiheutuvan erityisen merkittävän vahingon ehkäisemiseksi 8.3.2024 saakka. Tuolloin voimassa ollut päätös oli voimassa samalla alueella, kuin mihin tämän päätöksen mukaisella hakemuksella on lupaa haettu. Hakemusta ei ole ollut syytä ottaa tällöin käsittelyyn, koska alueella oli voimassaoleva poikkeuslupa ilveksen tappamiseen.

Suomen riistakeskus on ottanut hakemuksen käsittelyyn 11.3.2024 ja pyytänyt maaseutuelinkeinoviranomaiselta selvitystä alueelta ilmoitetuista ilveksen tappamaksi ilmoitetuista poroista. Riistavahinkorekisterin ja maaseutuviranomaisen tietojen mukaan hakemusalueelta on löytynyt viisi ilveksen tappamaksi ilmoitettua poroa. Arvioidut tappopäivämäärät ovat 9.2.2024-28.2.2024 väliseltä ajalta. Näistä vahingoista tuorein oli tuolla hetkellä siis 28.2., eli 12 päivän takaa. Sitä edelliset vahingot olivat 18.2 ja 19.2., eli 21 ja 22 päivän takaa.

Mitä pidemmäksi aika kuluu luvan myöntämisen ja viimeisimmän luvan perusteena olevan vahingon välillä, sitä vaikeampaa on niinsanottu eläimen yksilöinti, eli se, että vahingon aiheuttanut ilves on myös se, jolle lupa myönnetään ja joka poikkeusluvan nojalla tapetaan. Yksilöintiä hankaloittaa entisestään hakijan ilmoitus siitä, että: "Talven aikana paliskunnan eteläosissa havaintoja jopa kymmenestä eri yksilöstä, joista osa kulkee Kemijoen yli Narkaus paliskunnan alueella, lisäksi liikettä on Tornion suunnalta." Hakemusalueen ilvesten yksilömääräksi hakija on arvioinut viisi ilvestä.

Tämän lisäksi hakija on ilmoittanut 14.3.2024 löydetyn ilveksen tappaman poron poronhoitoalueen ulkopuolelta Keminmaasta.

Poronhoitolain (14.9.1990/848) 2 §:n mukaan: "Poronhoitoalue käsittää Lapin maakunnan alueen Kemiä, Keminmaata ja Torniota lukuun ottamatta sekä Pohjois-Pohjanmaan ja Kainuun maakuntien alueesta Kuusamon, Taivalkosken, Pudasjärven, Suomussalmen ja Hyrynsalmen, Oulusta entisen Yli-Iin kunnan alueen ja entisen Ylikiiplingin kunnan alueesta Kiiminkijoen pohjoispuolella olevan alueen, iistä entisen Kuivaniemen kunnan alueen sekä Puolangasta ja Utajärvestä Kiiminkijoen ja seututien 891 (Hyrynsalmi–Puolanka) pohjoispuolella olevat alueet sellaisina kuin ne olivat 31 päivänä joulukuuta 2014. (30.12.2014/1428)

Poronhoitolain 3 §:n mukaan: "poronhoitoa saadaan tässä laissa säädetyin rajoituksin harjoittaa poronhoitoalueella maan omistus- tai hallintaoikeudesta riippumatta."

Poronhoitolain 6 §:n 2. momentin mukaan: "Paliskunta voi kantaa ja vastata toimialueensa poronhoitoa koskevissa asioissa ja saada nimiinsä oikeuksia sekä tehdä sitoumuksia tässä laissa tarkoitettujen tehtäviensä suorittamiseksi. Paliskunnan osakas ei vastaa henkilökohtaisesti paliskunnan velvoitteista."

Poronhoitolain 7 §:n mukaan: "Paliskunnan tehtävänä on huolehtia siitä, että paliskunnan osakkaiden porot hoidetaan paliskunnan alueella ja että paliskunnan osakkaiden harjoittamaan poronhoitoon kuuluvat työt tulevat tehdyiksi, sekä estää paliskunnan osakkaiden poroja tekemästä vahinkoa ja menemästä toisten paliskuntien alueelle samoin kuin suorittaa muutkin sille tässä laissa tai sen nojalla annetuissa säännöksissä ja määräyksissä annetut tehtävät."

Suomen riistakeskus katsoo, että vaikka vahinko on ollut vain kilometrin verran poronhoitoalueen ulkopuolella, on se ollut poronhoitoalueen ulkopuolella. Keminmaa ei kuulu poronhoitoalueeseen, eikä näin ollen paliskunnan alueeseen.

Näin ollen poronhoitoalueen ulkopuolella olevaa vahinkoa ei voida ottaa huomioon myönnettäessä metsästyslain 41 a §:n mukaista poikkeuslupaa ilveksen tappamiseen porotaloudelle aiheutuvan erityisen merkittävän vahingon ehkäisemiseksi. Vahinko tietenkin todentaa sen, että hakemusalueen välittömässä läheisyydessä on liikkunut ilves, joka on poron tappanut.

Korkeimman hallinto-oikeuden päätöksessä (Diaarinumero 3493/1/13, antopaivä 28.5.2014) korkein hallinto-oikeus katsoi, että Kolarin

paliskunnan saama poikkeuslupa yhden suden metsästykseseen ajalle 12.11.-25.11.2012 oli lainmukainen tilanteessa, jossa hakemusalueelta oli löydetty suden tappamia poroja 31.10., 9.11. ja 11.11.2012. Korkein hallinto-oikeus totesi, että tällöin on voitu todeta, että kysymyksessä oleva susi on aiheuttanut ainakin vaaran erityisen merkittävän vahingon syntymisestä. Näin ollen on voitu myöntää poikkeuslupa yhden suden metsästykseseen. Verrattaessa tätä käsillä olevaa hakemusta korkeimman hallinto-oikeuden ratkaisemaan asiaan voidaan todeta, että ei pystytä osoittamaan vaaraa erityisen merkittävän vahingon syntymisestä käytettävissä olevien tietojen perusteella.

Suomen riistakeskus katsoo, että voimassa olevan oikeuskäytännön perusteella hakijalle ei voida myöntää poikkeuslupaa ilveksen tappamiseen. Mikäli ilves aiheuttaa alueella tuoreita porovahinkoja on hakijalla mahdollisuus tehdä uusi poikkeuslupahakemus.

LOPPUYHTEENVETO

Euroopan unionin tuomioistuimen mukaan (tuomio C-674/17, 10.10.2019) luontodirektiivin 16 artiklan 1 kohta, jossa määritellään yksityiskohtaisesti ja kattavasti edellytykset, joilla jäsenvaltiot voivat poiketa 12-14 artiklasta sekä 15 artiklan a ja b alakohdasta, on direktiivillä käyttöön otettua suojelujärjestelmää koskeva poikkeus, jota on tulkittava suppeasti (ks. vastaavasti tuomio 20.10.2005, komissio v. Yhdistynyt kuningaskunta, C-6/04, EU:C:2005:626, 111 kohta ja tuomio 10.5.2007, komissio v. Itävalta, C-508/04, EU:C:2007:274, 110 ja 128 kohta) ja jonka vuoksi todistustaakka edellytysten täyttymisestä on päätöksen tekevällä viranomaisella kunkin poikkeuksen osalta (ks. vastaavasti tuomio 8.6.2006, WWF Italia ym., C-60/05, EU:C:2006:378, 34 kohta). Poikkeusluvun hakija on esittänyt perusteensa hakemuksessaan. Koska todistustaakka poikkeuslupaedellytysten täyttymisestä on Suomen riistakeskuksella, on Suomen riistakeskus selvittänyt hakemuksen perusteita hakemuksessa esitettyä seikkaperäisemmin päätöksestä ilmenevällä tavalla.

Hakija on hakenut lupaa yhden ilveksen pyydystämiseksi porotaloudelle aiheutuvien erityisen merkittävien vahinkojen ehkäisemiseksi. Hakijalle ei myönnetä poikkeuslupaa ilveksen tappamiseen, koska oikeuskäytännön mukaan tässä tilanteessa on saatava lisävarmistusta uhkasta erityisen merkittävän vahingon syntymisestä.

Edellä mainituilla perusteluilla ja ottaen huomioon oikeusohjeissa mainitut säännökset Suomen riistakeskus on tehnyt päätöskohdasta ilmenevän päätöksen.

Oikeusohjeet

Päätöstä tehtäessä on sovellettu seuraavia oikeusohjeita:

metsästyslain (615/1993) 32 § 1 ja 2 momentti, 33 §:n 1 momentti, 35 §:n 2 ja 3 momentti, 41 §:n 1 ja 3 momentti, 41 a §:n 1 ja 2 momentti, 51 §:n 1 momentti ja 90 §, riistahallintolain (158/2011) 8 §:n 4 momentti ja 31 §:n 2 momentti, oikeudenkäynnistä hallintoasioissa annetun lain (808/2019) 122 §:n 3 momentti, metsästyslaissa säädetyistä poikkeusluvista annetun valtioneuvoston asetuksen (452/2013) 1 §, 2 §:n 1 ja 3 momentti, 4 §:n 1 ja 2 momentti, 5 §:n 1 momentti ja 7 §:n 1 ja 3 momentti, poikkeusluvalla sallittavasta ilveksen metsästyksestä metsästysvuonna 2023-2024 annetun maa- ja metsätalousministeriön asetuksen (917/2023) 1-2 §, valtion

maksuperustelain (150/1992) 6 §, 11 a § ja 11 b §, Suomen riistakeskuksen ja riistanhoitoyhdistysten julkisten hallintotehtävien maksuista vuosina 2024 ja 2025 annetun maa- ja metsätalousministeriön asetuksen (1019/2023) 1 §.

Muutoksenhaku

Suomen riistakeskuksen päätökseen tyytymätön saa hakea siihen muutosta alueella toimivaltaiselta hallinto-oikeudelta kirjallisella valituksella. Valitusosoitus on päätöksen liitteenä.

Käsittelymaksun määrittämisen osalta valittaja voi vaatia valtion maksuperustelain (150/1992) 11 b §:n nojalla oikaisua Suomen riistakeskukselta. Oikaisuvaatimusosoitus on päätöksen liitteenä.

LISÄTIEDOT

Lisätietoja päätöksestä antaa:

Eerojuhani Laine 0294312124 eerojuhani.laine@riista.fi

SUOMEN RIISTAKESKUS
Julkiset hallintotehtävät

Sauli Härkönen
Julkisten hallintotehtävien päällikkö

Eerojuhani Laine
Riistasuunnittelija

Päätös on allekirjoitettu koneellisesti riistahallintolain (158/2011) 8 §:n 5 momentin nojalla.

Päätös hakijalle sähköisen palvelun kautta.

JAKELU

Tiedoksi:
TERVOLAN KUNTA
TERVOLAN RIISTANHOITUYHDISTYS
LAPIN POLIISILAITOS
LAPIN RAJAVARTIOSTO
SUOMEN LUONNONSUOJELULIITON LAPIN PIIRI RY
PALISKUNTAIN YHDISTYS
LUONNONVARAKESKUS
METSÄHALLITUS, ERÄVALVONTA
ROVANIEMEN RIISTANHOITUYHDISTYS
METSÄHALLITUS

MAKSU

Käsittelymaksu 70.00 EUR

VALITUSOSOITUS

(Riistahallintolaki 31.1 §)

Tähän päätökseen saa hakea muutosta valittamalla hallinto-oikeuteen.

Valituksen sisältö

Valituksessa on ilmoitettava

- päätös, johon haetaan muutosta
- miltä kohdin päätökseen haetaan muutosta ja mitä muutoksia siihen vaaditaan tehtäväksi
- vaatimusten perustelut
- mihin valitusoikeus perustuu, jos valituksen kohteena oleva päätös ei kohdistu valittajaan

Valituksessa on lisäksi ilmoitettava valittajan nimi ja yhteystiedot. Jos puhevaltaa käyttää valittajan laillinen edustaja tai asiamies, myös tämän yhteystiedot on ilmoitettava.

Valituksessa on ilmoitettava myös se postiosoite ja mahdollinen muu osoite, johon oikeudenkäyntiin liittyvät asiakirjat voidaan lähettää (prosessiosoite).

Valituksen liitteet

Valitukseen on liitettävä:

- valituksen kohteena oleva päätös valitusosoituksineen
- selvitys siitä, milloin valittaja on saanut päätöksen tiedoksi, tai muu selvitys valitusajan alkamisen ajankohdasta
- asiakirjat, joihin valittaja vetoaa vaatimuksensa tueksi, jollei niitä ole jo aikaisemmin toimitettu viranomaiselle.
- asiamiehen valtakirja, jollei oikeudenkäynnistä hallintoasioissa annetussa laissa toisin säädetä

Valituksen tekeminen ja valitusaika

Valituksen saa tehdä sillä perusteella, että päätös on lainvastainen.

Valitus on tehtävä kirjallisesti 30 päivän kuluessa päätöksen tiedoksisaannista. Valitusajan laskeminen alkaa tiedoksisaantipäivää seuraavasta päivästä.

Tiedoksisaantipäivä lasketaan seuraavasti:

- jos päätös on postitettu tavallisena kirjeenä, sen katsotaan annetun tiedoksi seitsemäntenä päivänä postituspäivästä, jollei muuta ilmene
- jos päätös on annettu tiedoksi sähköisenä viestinä, sen katsotaan annetun tiedoksi kolmantena päivänä viestin lähettämisestä, jollei muuta näytetä
- jos päätös on lähetetty postitse saantitodistusta vastaan, tiedoksisaantipäivä ilmenee saantitodistuksesta
- jos päätös on luovutettu asianomaiselle, asianomaisen asiamiehelle tai lähetille, tiedoksisaantipäivä ilmenee päätöksessä olevasta leimasta
- jos päätös on toimitettu tiedoksi muulla tavalla jollekin muulle henkilölle kuin päätöksen saajalle (sijaistiedoksianto), katsotaan päätöksen saajan saaneen päätöksen tiedoksi kolmantena päivänä tiedoksianto- tai saantitodistuksen osoittamasta päivästä

Valituksen toimittaminen

Valitus on toimitettava valitusajassa toimivaltaiselle hallintotuomioistuimelle. Valituksen voi toimittaa hallinto-oikeudelle henkilökohtaisesti, lähetin tai asiamiehen välityksellä. Valituksen voi toimittaa myös postitse, sähköpostitse tai telekopiona hallinto-oikeuden kirjaamoon, tai sähköisen asiointipalvelun kautta (<https://asiointi.oikeus.fi/hallintotuomioistuimet>). Valitusasiakirjojen on oltava perillä hallinto-oikeudessa valitusajan viimeisenä päivänä klo 16.15 mennessä. Postittaminen tai muu toimittaminen tapahtuu lähettäjän vastuulla. Jos valitusajan viimeinen päivä on pyhäpäivä, lauantai, itsenäisyyspäivä, vapunpäivä, jouluaatto tai juhannusaatto, valitusaika jatkuu kuitenkin vielä seuraavan arkipäivän viraston aukioloajan päättymiseen.

Käsittelymaksu

Hallinto-oikeuden päätöksistä voidaan periä oikeudenkäyntimaksu tuomioistuinmaksulain (1455/2015, <https://www.finlex.fi/fi/laki/ajantasa/2015/20151455#P5>) mukaisesti. Ajantasainen tieto oikeudenkäyntimaksuista löytyy <https://oikeus.fi/tuomioistuimet/fi/index/asiointijulkisuus/maksut/oikeudenkayntimaksuthallinto-oikeudessa.html>.

Hallinto-oikeuden osoite

Postiosoite: Pohjois-Suomen hallinto-oikeus, PL 189, 90101 Oulu
Käyntiosoite: Pohjois-Suomen hallinto-oikeus, Torikatu 34–40, Oulu
Sähköposti: pohjois-suomi.hao@oikeus.fi
Puhelin: 029 56 42800 Faksi: 029 56 42841

OIKAISUVAATIMUSOSOITUS

Maksuvelvollinen, joka katsoo, että valtion maksuperustelain (150/1992) 6 §:n sekä Suomen riistakeskuksen ja riistanhoitoyhdistysten julkisten hallintotehtävien maksuista vuosina 2024 ja 2025 annetun maa- ja metsätalousministeriön asetuksen (1019/2023) 1 §:n perusteella määrätyn maksun määräämisessä on tapahtunut virhe, voi vaatia siihen valtion maksuperustelain 11 b §:n nojalla oikaisua. Oikaisuvaatimus on tehtävä kirjallisesti.

Oikaisuvaatimuksen sisältö

Oikaisuvaatimuksessa, joka osoitetaan Suomen riistakeskukselle, on ilmoitettava seuraavat asiat:

- vaatimuksen tekijän nimi ja tarvittavat yhteystiedot (postiosoite ja puhelinnumero tai sähköpostiosoite, joihin asiaa koskevat ilmoitukset voidaan toimittaa)
- päätös, johon haetaan oikaisua, sekä se, millaista oikaisua vaaditaan ja millä perusteilla sitä vaaditaan.

Jos vaatimuksen tekijän puhevaltaa käyttää hänen laillinen edustajansa tai asiamiehensä tai jos oikaisuvaatimuksen laatijana on joku muu henkilö, oikaisuvaatimuskirjelmässä on ilmoitettava myös tämän nimi ja tarvittavat yhteystiedot.

Oikaisuvaatimuskirjelmän liitteet

Oikaisuvaatimuskirjelmään on liitettävä:

- päätös, johon maksun periminen perustuu, alkuperäisenä tai jäljennöksenä
- todistus siitä, minä päivänä päätös on annettu tiedoksi, tai muu selvitys oikaisuvaatimusajan alkamisen ajankohdasta
- asiakirjat, joihin vaatimuksen tekijä vetoaa vaatimuksensa tueksi, jollei niitä ole jo aikaisemmin toimitettu Suomen riistakeskukselle
- asiamiehen valtakirja, mikäli asiamiehenä ei toimi asianajaja tai yleinen oikeusavustaja.

Oikaisuvaatimusaika

Oikaisuvaatimus on tehtävä kuuden kuukauden kuluessa päätöksen tiedoksisaannista. Jos oikaisuvaatimusta ei ole tehty määräajassa, oikaisuvaatimus jätetään tutkimatta.

Oikaisuvaatimuskirjelmän toimittaminen

Oikaisuvaatimuksen voi toimittaa Suomen riistakeskukselle henkilökohtaisesti, postitse maksettuna postilähetyksenä taikka asiamiestä tai lähettiä käyttäen. Postittaminen tai muu toimittaminen tapahtuu lähettäjän vastuulla. Oikaisuvaatimuksen on saavuttava Suomen riistakeskukselle ennen kuuden kuukauden määräajan päättymistä, jotta vaatimus voidaan tutkia. Jos määräajan viimeinen päivä on pyhäpäivä, lauantai, itsenäisyyspäivä, vapunpäivä, jouluaatto, määräaika jatkuu kuitenkin vielä seuraavan arkipäivän.

Käsittelymaksu

Oikaisuvaatimukseen annettava päätös on maksuton.

Yhteystiedot

Suomen riistakeskuksen yhteystiedot löytyvät päätöksen etusivulta.